

حجاب چرا؟

ویرایش دوم

امین کشوری

تقديم به:

شهيد مروه شربيني

زن مسلمانی که در آلمان به علت داشتن حجاب، مورد توهين و تهديد مردی آلمانی قرار گرفت و بعد از شکايت و حضور در دادگاه، متهم وحشیانه به او حمله کرد و در برابر چشم قاضی، کارمندان، همسر و فرزند خود و پلیس نظاره‌گر آلمان، به طرز فجیعی با هجده ضربه چاقو - در حالی که باردار بود - به شهادت رسید.

۹۰، ۷، ۴

۸، ۹۹۰۱۵

لوح تحقیق

این کلک دین طبع و خلق اسلام است

فرهیخته گرانمایه این کشوری

پاسن و شاپور و گاری بقا را سراسر است که توفیق همان اود تابا
هم قدمی و هم نفسی شانه خیزن جشنواره ملی حدیث حیات را بر پا داریم
بی شک اگر تلاش ملی شایسته اندیشه را بگشا و دستان نقش آفرین
شبانو و این جشنواره بدین پایه از ارزشمندی و اعتبار برگزارد نمی گردید
تا در گزاردن جشنواره حدیث حیات بر خود فرض می دانند که کتب معالم اول
بخش کتاب جشنواره را به تألیف نگه و توفیقات روز افزون و دستان را در
خدمت ترویج فرهنگ معارف و حجاب را از بارگاه ربوبی منت نمایند

علیرضا شمس الدین
قائم مقام و مدیر امور فرهنگی
در تیسرین کمیسیون جشنواره حدیث حیات

فهرست مطالب

مقدمه	۱۵
-------	----

فصل اول: پاسخ به تردیدها

۱. چرا در جامعه ما به بحث حجاب، نگاهی امنیتی می شود؟ آیا این نگاه درست است؟	۱۹
۲. حجاب مسئله ای خصوصی است و دخالت حکومت در این امر، دخالت در امور شخصی است.	۲۳
۳. حجاب نشانه خوبی یا بدی افراد نیست، دل انسان باید پاک باشد.	۲۶
۴. مسئله حجاب قدیمی شده و مربوط به ۱۴۰۰ سال پیش است و امروز ضرورتی ندارد که به آن پای بند باشیم.	۲۸
۵. در تفسیر آیه حجاب گفته می شود که منظور پرده ای بوده که بین پیامبر ﷺ و زنان قرار می دادند و مراد از آن، حجاب زنان نیست.	۲۹
۶. در زمان ها و مکان های مختلف، حجاب متفاوت است. گاهی حجاب، لباس شهرت و موجب جلب توجه دیگران می شود.	۳۲

۷. پوشش بد و بی‌حجابی در شرایط امروزی نوعی اعتراض به محدودیت‌های کشور است. ۳۴
۸. تأکید بر مسئله حجاب در جامعه، حساسیت‌ها را به مسائل جنسی افزایش می‌دهد. ۳۶
۹. حجاب نوعی تبعیض میان زن و مرد است. ۴۰
۱۰. بدحجابی در کشور ما نسبت به دیگر کشورهای مسلمان، که حکومت در نوع پوشش افراد دخالت نمی‌کند، بیشتر است. ۴۲
۱۱. محدودیت‌های حجاب در ایران موجب شده اصرار به جلب توجه، خودنمایی و دل‌ربایی زیاد شود. ۴۵
۱۲. حجاب مانع فعالیت‌های اجتماعی زنان است و با اشتغال و تحصیل آن‌ها در تضاد است. ۴۶
۱۳. بنا به جمله: «الانسان حریص علی ما مُنِع؛ انسان به آن‌چه از آن منع شود، طمع می‌ورزد.» رعایت حجاب، بیشتر مرد را کنج‌کاو و تحریک می‌کند. ۵۰
۱۴. خدا زیباست و زیبایی را دوست دارد و حجاب با این اصل خدایی در تضاد است. ۵۱
۱۵. حجاب مسئله اصلی زنان نیست و بسیاری از زنان با حجاب نیز به دنبال مدهای جدید هستند. ۵۳
۱۶. حجاب در کشور ما ابزاری سیاسی برای حکومت است تا بتواند زنان را کنترل کند. ۵۵
۱۷. آیا وضعیت منع حجاب در فرانسه و کشورهای دیگر تجاوز به حقوق فرد و حقوق جامعه مسلمان نیست؟ ۵۶

۱۸. حجاب در کشور ما بیشتر سنتی است و ربطی به دین ندارد. ۵۸
۱۹. حجاب آزادی‌های انسان را محدود می‌کند و در اصل، مخالف با آزادی است. ۵۸
۲۰. معنای آزادی زن در غرب با تعریف اسلام از آزادی متفاوت است. کرامت زن با معنای غربی آن تحقق می‌یابد. ۶۱
۲۱. آزادی زن در غرب باعث شده که دیگر مردسالاری حاکم نباشد. ۶۵
۲۲. حجاب، ابزاری برای توجیه ناامنی‌های جامعه و ناتوانی حکومت در برقراری امنیت است. ۶۸
۲۳. فقها در مورد حدود پوشش اسلامی اختلاف نظر دارند؛ به همین دلیل، نگاه دولت‌های مختلف در نظام جمهوری اسلامی متفاوت است. ۷۰
۲۴. با توجه به مدهای امروزی، اگر زنان مسلمان به شیوه‌ای سنتی حجاب داشته باشند، زندگی خانوادگی آن‌ها در معرض آسیب قرار می‌گیرد؛ لذا نباید از زنان دیگر کشورها عقب بمانند. ۷۴
۲۵. حجاب باعث شده به دیگر ویژگی‌های زنان بی‌توجهی شود و افراد با حجاب تصور می‌کنند رعایت حجاب نهایت کاری است که یک زن مسلمان می‌تواند انجام دهد. ۷۶
۲۶. تأکید بر حجاب بین زنان جامعه ایجاد اختلاف کرده و مانع وحدت ملی است. ۷۷
۲۷. یکی از عوامل تأثیرگذار در بحث حجاب، صدا و سیماست که انتخاب رئیس آن به عهده مقام معظم رهبری است. شاید نگاه رهبری به حجاب، به اندازه سایر مسئولان و روحانیون سخت‌گیرانه نباشد. ۷۸

۲۸. تأکید بر حجاب مقدمه‌ای است که زنان کشورمان به سوی جامعه خشک و بی‌روح کشیده شوند. ۸۰
۲۹. پوشیدن رنگ مشکی مکروه است. ۸۱
۳۰. عمل کردن نامناسب مسئولان نظام در دولت‌های گذشته و تأکید بر پوشیدن چادر در بعضی از دانشگاه‌ها، بسیاری را در مورد حجاب بدبین کرده است. ۸۳
۳۱. داشتن پوشش اسلامی نوعی ظاهرسازی دینی است و وقتی درون ما ساخته نشده است، ریا محسوب می‌شود. ۸۵
۳۲. حجاب با هویت ملی مادر تضاد است و به هویت عرب‌ها شباهت دارد. ۸۶
۳۳. عفاف و حجاب دو موضوع جداگانه است و عده‌ای طرح کردن این دو را باهم نادرست می‌دانند. ۸۸
۳۴. تأکید بر مسئله حجاب موجب می‌شود زنان به آراستگی ظاهری خود بی‌تفاوت شوند و این امر موجب پنهان کردن بی‌نظمی‌ها می‌شود. ۹۰
۳۵. حجاب مسئله‌ای سلیقه‌ای است و انسان‌ها در برگزیدن یا کنار گذاشتن آن اختیار دارند. ۹۱
۳۶. آیا رعایت حجاب برای اقلیت‌های دینی در زمان پیامبر ﷺ اجباری بوده است؟ ۹۳
۳۷. چرا حجاب فقط در دین اسلام است و دین‌های دیگر دستوری به نام حجاب ندارند؟ ۹۴
۳۸. باید به انسان دنیای امروز اجازه داد که لباس و نوع پوشش خود را خودش انتخاب کند. ۹۸
۳۹. طرح حجاب از طرف اسلام، یعنی این که زن در اجتماع، محدود و محروم است. ۹۹

۴۰. چگونه گناهی مانند بدحجابی، سرنوشت دختران و زنان را تهدید می‌کند؟ ۱۰۰
۴۱. تعبیر فقها به این که همه جای بدن زنان غیر از دست‌ها تامچ و صورت در حکم عورت است، تعبیر نامناسبی است. ۱۰۲
۴۲. حجاب مانع نقش‌آفرینی زن در عرصه اجتماع می‌شود. ۱۰۳
۴۳. آخر نفهمیدیم که خودآرایی و آرایش کردن ما چه ضرری برای اجتماع دارد که مدام گفته می‌شود امنیت اخلاقی جامعه تهدید می‌شود. ۱۰۵
۴۴. مدام می‌گویند که با بدحجابی به ابزار جنسی تبدیل می‌شویم. این حرف نادرستی است. ۱۰۷
۴۵. حجاب موجب سرکوب زیبایی‌ها می‌شود. ۱۰۹

فصل دوم: پاسخ به سؤال‌ها

۱. حجاب و پوشش از چه زمانی بین انسان‌ها وجود داشته است؟ ۱۱۱
۲. واقعیت حجاب چیست؟ ۱۱۴
۳. ارتباط حجاب با آرامش روانی چیست؟ ۱۱۵
۴. آیا حجاب پیوند زناشویی را تقویت می‌کند؟ چگونه؟ ۱۱۷
۵. کشاندن بی‌بند و باری‌های جنسی به جامعه چه پی‌آمدهایی دارد؟ ۱۱۹
۶. آیا زنان به پیامبران و امامان محرم‌اند؟ ۱۲۲
۷. در مورد پوشش اسلامی و ارتباط آن با طرز صحبت کردن، خندیدن و آرایش کردن توضیح دهید. ۱۲۲
۸. چرا پوشش زنان بیشتر از مردان است؟ ۱۲۴

۹. آیا غریزه جنسی بد است و باید آن را سرکوب کرد؟ ۱۲۶
۱۰. عده‌ای قائل به رها کردن بی حد و مرز غریزه جنسی هستند و به تعبیری، بی بند و باری جنسی را مد نظر قرار می‌دهند. آیا این صحیح است؟ ۱۲۷
۱۱. رعایت حجاب چه ارتباطی با امنیت زن دارد؟ ۱۲۹
۱۲. حقوق شخصی زن چه می‌شود و اساساً، حجاب تأثیری بر آن دارد؟ ۱۳۰
۱۳. ارزش و کرامت زنان تا کجاست؟ ۱۳۳
۱۴. آیا پوشیدن جوراب نازک برای بانوان اشکال دارد؟ ۱۳۶
۱۵. اگر حجاب را با مانتو رعایت کنیم، به گونه‌ای که تمام بدن را بپوشاند و موهایمان بیرون نباشد، درست است؟ ۱۳۶
۱۶. آیا زنان حقوق الهی دارند؟ ۱۳۸
۱۷. دیدگاه اسلام در مورد حجاب چیست؟ ۱۳۹
۱۸. چرا بحث حجاب و عفاف را تنها در مورد زنان طرح می‌کنند؟ ۱۴۱
۱۹. رعایت حجاب در محیط خانوادگی و در مقابل همسر و فرزندان، باید به چه شکلی باشد؟ ۱۴۳
۲۰. فلسفه حجاب در نماز چیست؟ خدا که با همه محرم است؛ با وجود این، حتی اگر نامحرمی هم نباشد، زن باید با پوشش کامل نماز بخواند؟ ۱۴۵
۲۱. گفت و گوی زنان و مردان باید چگونه باشد؟ آیا ارتباطی هم با حجاب دارد؟ ۱۴۶
۲۲. بین حجاب و ازدواج چه رابطه‌ای وجود دارد؟ ۱۴۸
۲۳. رعایت چه مسائلی باعث تکمیل حجاب می‌شود؟ ۱۵۰
۲۴. حجاب برتر کدام است؟ ۱۵۱

۲۵. آیا حجاب فقط برای زنان است؟ مردان باید چگونه لباس بپوشند؟ ۱۵۳
۲۶. آیه ۶۰ سوره نور بر این دلالت دارد که زن‌های پیر به حجاب نیازی ندارند. آیا عکس آن هم درست است؛ یعنی این‌که جلوی مردان بی‌میل، می‌توان بی حجاب بود؟ ۱۵۵
۲۷. استعمارگران چگونه با گسترش بی‌بندوباری و بی‌حجابی بر دیگران مسلط می‌شوند؟ ۱۵۶
۲۸. دست‌آوردهای مهم حجاب چیست؟ ۱۵۸
۲۹. در مورد آرایش کردن توضیح دهید. ۱۶۰
۳۰. آثار عفاف را برشمارید. ۱۶۲
۳۱. تاریخ مبارزه با حجاب در ایران به چه زمانی برمی‌گردد؟ ۱۶۳
۳۲. در طول چندسالی که از زندگی‌ام می‌گذرد، در مورد حجاب بی‌تفاوت بوده‌ام، چگونه می‌توانم این اشتباهم را جبران کنم و به قول معروف، توبه کنم؟ ... ۱۶۴
۳۳. چه کنیم تا رغبتمان به رعایت پوشش الهی زیاد شود؟ ۱۶۴
۳۴. بدحجابی از مصادیق منکر است. آیا همه باید به نهی از آن اقدام کنیم؟ ... ۱۶۵
۳۵. آیا تقویت بنیان خانواده، تأثیری در حل معضل بدپوششی دارد؟ ۱۶۷
- کتاب‌نامه ۱۶۹

مقدمه

سی سال از انقلاب عظیم اسلامی ایران می‌گذرد. دشمنانی که روسیاهی خود را بارها به نمایش گذاشته‌اند، همواره می‌کوشند تا با شبهه‌افکنی، ارزش‌ها و باورهای دینی و انقلابی مردم را تضعیف و به مرور پایه‌های اعتقادی‌شان را سست کنند.

انگیزه‌های حمله به معارف دینی و تخریب آن، در لایه‌های مختلفی نظیر پوشش‌های دینی، فرقه‌ای و افراد و جریان‌های مختلف بروز می‌یابد؛ لذا شناخت عیار بازشناسی معارف حق از باطل ضرورت دارد. اگر مؤمنان ساده‌اندیش و غافل باشند، گرفتار حمله به دین می‌شوند و قصه دردناک این است که زمین می‌خورند، زخمی می‌شوند یا رفتار جدید را می‌پذیرند، اما از همکاری خود با جبهه کفر بی‌خبرند و نظم و نظام معارف خود را خدشه‌دار می‌کنند.

یکی از خواسته‌های الهی زیبا که با فطرت انسان‌ها نیز هم‌آهنگ است، رعایت پوشش است و با توجه به طبیعت ظریف و لطیف زنان، از آنان رعایت بیشتری خواسته شده است. «هر که بامش بیش، برفش بیشتر». ارزش، زیبایی و ظرافت بیشتر، حجاب و

پوششی کامل تر می طلبد.

بحث حجاب مورد هجمه زیادی واقع شده است و همه این شبهه‌ها و ایجاد تردیدها از طرف دشمنان خارجی هم نیست، بلکه عده‌ای غافل و روشن فکر نما همواره در داخل بدان‌ها پرداخته‌اند. متأسفانه این هجمه‌ها در دوره "اصلاحات" رشد چشم‌گیری داشت و به اوج رسید. به چند نمونه از این اظهار نظرها توجه کنید:

«اگر این حجاب و پوشش مانع حضور و بروز شخصیت زن شود، قطعاً مضر است... مشکل این نیست که زنان چگونه لباس بپوشند، مشکل این است که زنان بتوانند در عرصه‌های مختلف حضور داشته باشند.»^۱ «حجاب جنبه اسطوره‌ای دارد، نه این که برای حفظ عفت باشد.»^۲ «این که حجاب چه رنگی داشته باشد و چه شکلی داشته باشد، به کسی مربوط نیست.»^۳

از طرفی، فرقه‌های انحرافی که با کم رنگ شدن معنویت در زندگی و همکاری دشمنان دین و انقلاب به فعالیت‌های زیادی پرداخته‌اند، همواره شبهه‌ها و تردیدهایی را علیه حجاب طرح می‌کنند.

تمام این شبهه‌ها، هم‌آهنگی مفهومی و خاستگاه مشترکی دارند؛ بنابراین، در این کتاب، به طرح کلی آن‌ها پرداخته شده و با نگاهی به

۱. محمد خاتمی، روزنامه همبستگی، ۱۶ آبان ۱۳۷۹؛ برگرفته از: هادی قطبی، پاسخی کوتاه و گویا، ص ۸۹.

۲. عبدالکریم سروش، ماهنامه زنان، ش ۵۹، برگرفته از: همان.

۳. زهرا رهنورد، روزنامه ایران، ۱۴ اردیبهشت ۱۳۷۹، برگرفته از: همان.

آموزه‌های دینی، تلاش شده پاسخ‌های مناسبی داده شود. بیشتر انگیزه‌های مخالف حجاب، ناشی از تسلط نداشتن بر مفاهیم دینی است، نه از نپذیرفتن آن.

امروز، فضای استدلال فراهم است. باید پاسخ‌گوی مؤمنانی باشیم که دین را پذیرفته‌اند و تردیدها و سؤال‌هایی در مورد مفاهیم و آداب دینی دارند. در ضمن برخوردهای بد با آن‌ها لجاجت به بار می‌آورد. به نظر می‌رسد، در فضای رویارویی استدلال‌ها و بیان حکمت‌های خواسته‌های اسلام، جریان‌های مقابل، توانایی خود را از دست می‌دهند و از میدان رقابت کنار گذاشته می‌شوند، چون اسلام دین متناسب با فطرت هاست.

ای دختران ایران‌زمین، ارزش شما بهترین‌هاست. به یاد داشته باشید تا زمانی که بر قلّه ایمانید، هیچ سیلی دامن عفاف شما را تر نمی‌کند. از شور و نشاط جوانی برای تعالی و تکامل الهی بهره بگیرید، زیرا جوان ایرانی، پاک و مؤمن و مایل به جنبه‌های معنوی است. پس، قدر بدانید که عفاف در شما تابناک است.

اینک، این اثر را متواضعانه به شما تقدیم می‌کنم.

سایه مقام معظم رهبری مستدام باد

۸۸/۸/۲۲ برابر روز شهادت امام جعفر صادق (ع)

قم، امین کشوری